

ALDERDOMS- OG INVALIDITETS- FORSIKRING

Foredrag i Nationaløkonomisk Forening
den 30. Marts 1915

Af

Harald Westergaard.

Til næste Aar vil den danske Lovgivning kunne fejre et ejendommeligt Jubilæum. 9. April 1916 er 25-Aarsdagen for Stadfæstelsen af Loven om Alderdomsunderstøttelse. Ved denne Lov kom Danmark med ét Slag frem i forreste Række m. H. t. social Forsikring og Forsørgelse. Tyskland var vel nogle Aar forud. Her havde man i 1889 naaet en foreløbig Afslutning ved Invaliditets- og Alderdomsforsikringen, efter et noget indviklet System. I hvert Fald passede den simple Løsning, vi fik herhjemme, bedre med vor Nationalkarakter, og den vandt hurtig ikke saa lidt Terræn udenfor Landets Grænser. Over Ny Zealand og Australien kom den til England og danner i dette Land et Led i de sidste Aars mærkelige sociale Lovgivning.

Aaret efter Alderdomsunderstøttelsen fulgte Loven om de anerkendte Sygekasser. Ogsaa den passede

med sin frie Ordning bedre til vore Forhold end den tyske Tvangsordning; den har bragt disse Selvhjælpsforeninger en Fremgang, man vistnok ikke drømte om. Det næste Led i Udviklingen var Ulykkesforsikringen, Lovgivningen herom begyndte i 1898, og efterhaanden er Omraadet blevet stærkt udvidet. Endvidere kan nævnes Lov om Understøttelse til Børn af Enker af 29. April 1913, der vel kan taale Sammenligning med Tyskernes lille Tilløb til en Hinterbliebenversicherung, og forud for Tyskland har Danmark sin Lov af 1907 om Tilskud til de anerkendte Arbejdsløshedskasser. Danmark deler Æren for dette Fremskridt i den sociale Lovgivning med Norge, der endda fik sin Ordning et Aarstid før vi; men medens det i Norge varede længe, inden Arbejdernes Mistillid var ryddet bort, fik Loven i Danmark øjeblikkelig en meget stor Tilslutning. Jordbunden var beredt ved Tilskudet til de anerkendte Sygekasser, og hertil kom ikke mindst afdøde Arbejdsløshedsinspektør Th. Sørensens enestaaende Evne til at vinde Tillid hos dem, han kom til at virke iblandt.

Man vil maaske indvende mod alle disse Love, at de mangler System. Den ene paalægger det offentlige hele Byrden, den anden yder et Tilskud til de frivillige Bestræbelser, en tredje lægger Ansvaret paa Arbejdsgivernes Skuldre. I og for sig afviger dette dog ikke fra, hvad man er inde paa i andre Lande, som i Tyskland. Fælles for vore Love er dog Bestræbelserne for at respektere den enkeltes Frihed. Mindst træder dette frem ved Ulykkesforsikringen; skønt der dog ogsaa her er et vist Maal af Frihed; Friheden til at vælge Ulykkesforsikringsselskab til

Overtagelse af Risikoen giver vor Ordning en anden Kolorit end den tyske har.

Alt i alt udgives der i Danmark aarlig op imod 30 Mill. Kr. til de nævnte Formaal. Af denne Byrde falder 8—9 Mill. paa dem, der skal nyde godt deraf, i Form af Forsikringspræmier i Syge-, Begravelses- og Arbejdsløshedskasser; det er altsaa Selvhjælpens Omfang. Arbejdsgiverne yder et Par Millioner. Hele Resten falder paa Stat og Kommune, der altsaa har taget den tunge Ende. Herved kommer vor sociale Lovgivning til at staa i stærk Modsætning til den tyske; i Tyskland bæres saa godt som hele Byrden af Arbejdsgiverne og Arbejderne. Særlig er det Alderdomsunderstøttelsen, der frembringer dette Resultat. Fra 2½ Mill. Kr. i 1892 voksede Summen til 13 Mill. i 1912—13. Det er overhovedet vanskeligt at tænke sig, at denne Post skulde bevæge sig i modsat Retning. Prøver man paa at fastsætte regulerende Bestemmelser for Understøttelser, er det næsten uundgaaeligt at faa en meget stor Forøgelse af Totalsummen. Mange af de Understøttelser, Kommunerne bevilger rundt om i Landet, er sikkert smaa nok, idet Understøttelsen gives under nøje Hensyn til de foreliggende Forhold og Kommunens Økonomi; men det siger sig selv, at Kravene fra 80 000 understøttede Landet over maa have en meget betydelig Totalvægt.

Skal der være Sammenhæng i Arbejderforsikringen, saa maa Maalet være dette, at ethvert Menneske er nogenlunde dækket mod Risiko fra Vuggen til Graven. Her kan det ikke nægtes, at der endnu er et væsentligt Hul i den danske Lovgivning. En Arbejder kan dække sig nogenlunde mod en ikke altfor

langvarig Sygdom og Arbejdsløshed, han behøver ikke at tænke sig sin Alderdom tilbragt i Fattighus, han kan have den Tilfredsstillelse, at han kan komme pænt i Jorden; der er endvidere Hjælp at vente til Opdragelsen af de Børn, han maatte efterlade sig. Men hvis hans Arbejdskraft af en eller anden Grund gaar tabt, inden han naar op til de 60, hvis han altsaa bliver Invalid, saa er han ofte ilde faren. Gennem Hjelpekasser og paa anden Maade ydes der vel en Del offentlig Hjælp uden Fattighjælps Virkning, men den mindste Del af disse Summer kommer dog Invalidler af denne Art tilgode. Paa dette Punkt har den tyske Arbejderforsikring et meget betydeligt Forspring.

Herpaa var det, at Loven af 27. Marts 1903 om Nedsættelse af en Invaliditetskommission tog Sigte, og mange saa hen til denne Kommission med store Forventninger. De fleste Mennesker har vist den Forestilling, at en Kommission skal arbejde med Værdighed og Langsomhed. Hvad Langsomheden angaar, troer jeg i hvert Fald denne Kommission er kommen ind som en smuk Nr. 1. Den har nemlig siddet i 11 $\frac{1}{2}$ Aar, inden den naaede at afgive Betænkning om det Hovedspørgsmaal, den skulde beskæftige sig med. Ganske vist har Medlemmerne af Kommissionen den Trøst, at man fik Forslaget om de anerkendte Arbejdsløshedskasser forholdsvist hurtig færdigt; det blev vedtaget i Rigsdagen uden væsentlige Ændringer. Men det var unægtelig Anno 1907, og nu skriver vi 1915.

Jeg har vel nok min Del af Skylden, og skal være villig til at tage imod Bebrejdelserne. Nogen Undskyldning kan man søge deri, at dette Spørgsmaal

frembyder de største tekniske Vanskeligheder af alle de Problemer, der hører under Arbejderforsikringen. Og naar saa det politiske Liv har været i saa stærk Bølgegang som herhjemme, vil en saa indgribende og bekostelig Foranstaltning som denne have Vanskelighed ved at samle Stemmer om en bestemt Løsning.

En Svaghed ved Loven om Invaliditetskommissionen, hvorved Langsomheden forøgedes, laa i Bestemmelserne om Kommissionens Sammensætning. De 14 Medlemmer, som Rigsdagen skulde vælge, skulde efter Loven kun have Sæde, saalænge de sad i Rigsdagen. Allerede inden Kommissionen begyndte at arbejde, havde den mistet 3 Medlemmer, der var gaaet ud af Rigsdagen og altsaa nu skulde erstattes. Andre Medlemmer blev Ministre, Kommissionen har i det hele været en glimrende Forfremmelsesanstalt. Desuden gjorde Døden en anselig Høst. Jeg nævner blandt dem, der afgik ved Døden, L. Bramsen og A. C. V. Petersen, to ejendommelige Skikkelser, som fyldte godt hvor de var. Det var kun et Mindretal af Medlemmerne, der havde Sæde i Kommissionen i al den Tid, den arbejdede. Blandt disse var afdøde Arbejdsløshedsinspektør Th. Sørensen, han døde umiddelbart efter det afsluttende Møde.

Det siger sig selv, at denne idelige Vekslen af Medlemmer har været en stor Hindring. Hvergang et Medlem kom til, var det som om man skulde have en ny Generaldebat, indtil han havde levet sig ind i Forholdene. Men der er ogsaa ad den Vej tilført Kommissionen Elementer, man nødig vilde savne, Mænd som Landstingsmand Sonne eller Konferensr. Falbe Hansen, hvis rige Initiativ altid maa komme til at

give et væsentligt Indskud i Diskussionen. Falbe-Hansens Forslag om en midlertidig Ordning, hvorved man kan høste Erfaringer af teknisk og statistisk Art, er maaske det eneste af Kommissionens Forslag, der kan faa Livskraft. Han ønsker Oprettelse af en Afdeling under Statsanstalten for Livsforsikring, til frivillig Tegning af Invaliditetsrenter. Hvor meget man end savner det statistiske Materiale til en saadan Forsikringsgren, vil man dog uden Vanskelighed kunne magte de pekuniære Byrder ved et saadant Forsøg; lidt efter lidt vil der da kunne samles tilstrækkelige Oplysninger til en almindelig Invaliditetsforsikring, omfattende hele Befolkningen.

En af de største Vanskeligheder for Kommissionen laa netop i at skaffe et brugbart statistisk Grundlag. I Mangel af omfattende statistiske Oplysninger herhjemme fra om Invaliditetens Hyppighed var man henvist til Statistik udefra, og først og fremmest fra Tyskland. Forholdene i de to Lande er imidlertid saa forskellige, at en Anvendelse af disse Tal altid maa vække stor Betænkelighed. Den danske Befolkning har saaledes ganske anderledes gunstige Dødelighedsforhold end den tyske, selv om Forskellen ikke er saa paafaldende nu som for en Menneskealder siden; men vil det ogsaa gælde Invaliditeten?

Ofte har vi under Arbejdet med dette Stof haft Følelsen af at være paa Hængedynd. Vi var noget nær henvist til at operere saaledes, som man maatte det i gamle Dage, som naar f. Eks. Büsching skal finde ud af, hvor mange Mennesker der er i Tyskland i Midten af det 18. Aarh. og forklarer sine Læsere, at da Frankrig har 20 Million Mennesker, og da Tysk-

land overhovedet er folkerigt „og deri nærmest har et Forspring for Frankrig“, saa kan man sandsynligvis „gerne omtrent tildele Tyskland 24 Mill.“

Nu er det i og for sig klart, at det at bestemme Antallet af Invalider i et Land altid vil være som at løse Cirkelns Kvadratur. Thi hvad skal man forstaa ved Invaliditet? Kommissionen foreslaar at medregne alle dem, hvis Arbejdsevne er nedsat til en Tredjedel af Arbejdsevnen hos en fuldt arbejdsdygtig Person. Men denne Bestemmelse vil altid mere eller mindre bero paa en Vilkaarlighed. Adskillige, som afgjort ligger under i Kampen for Tilværelsen, Arbejdere som f. Eks. ikke kan gøre Fyldest for Minimumsløn, Halvinvalider af forskellig Slags, vil man maaske udelade, der bliver overhovedet selv ved den bedste Ordning af Invaliditetsforsikringen en betydelig social-filantropisk Opgave tilbage. Man kan vel iøvrigt antage, at der lidt efter lidt vil udvikle sig en Praksis, mere eller mindre liberal, og efter denne Praksis vil Udgifterne rette sig. Iøvrigt er det mit Haab, at Kommissionen i alt Fald har tegnet et Billede op, der nogenlunde rigtigt viser de enkelte indbyrdes Forhold, f. Eks. mellem Aldersklasserne eller mellem de to Køn.

Med de Forbehold, der saaledes maa tages med Hensyn til Statistiken, skal anføres nogle Hovedresultater af Beregningerne. Af den Folkemængde, der taltes 1. Febr. 1911, skulde der efter disse Beregninger være 36 500 Invalider i voksen Alder under 60 Aar, 20 000 i Alderen 60—65 Aar og 106 500 over denne Alder, tilsammen altsaa 163 000, saaledes fordelt, at der omtrent er 2 mandlige Invalider for 3 kvindelige. Ved disse Beregninger er alle Invalider udeladt, hvis

Svaghed er indtraadt før den voksne Alder, blinde, aandssvage, vanføre osv.; Kommissionen gik ud fra, at disse maatte være Genstand for Samfundets særlige Omsorg, saa at det var den senere erhvervede Invaliditet, det her kom an paa.

Vil man prøve paa at maale Hyppigheden af Invaliditeten efter disse Tal, kommer man til det Resultat, at godt 2 % af den voksne Befolkning under 60 Aar er Invalider, henad en Fjerdedel af Befolkningen i 60—65 Aars Alderen og $\frac{3}{5}$ af Befolkningen over denne Alder.

Det er navnlig oppe i de høje Aldersregioner, at man føler Tvivl om Rigtigheden af disse Tal. Men denne Tvivl kan man blive uafhængig af ved at gaa ud fra, at enhver der har naaet en vis Alder, kan forudsættes at have mistet saa meget af sin Arbejdsevne, at han uden videre Undersøgelse kan gøre Krav paa Invaliditetsrente, saa at man knytter Invaliditet og Alderdomsforsørgelse fast sammen. Kommissionen kom i det hele i sine Overvejelser til 65 Aar som Grænsen, Bramsen ønskede at skyde den lidt ud, f. Eks. til 66 Aars Alderen.

I alle Aldersklasser er Kvinderne mere hjemsøgte af Invaliditet end Mændene. De lever længere, men de er ikke desto mindre det svage Køn. Skal Invalidere renternes Beregning derfor tilfredsstille Forsikrings- teknikens Krav, saa maa de være kostbarere for Kvinderne end for Mændene.

Hvis det nu blot drejede sig om at udfylde det tomme Rum i den danske Forsørgelseslovgivning, saa at man sikrede de 36 500 Invalider under 60 Aars Alderen, forsaavidt de trængte dertil, en lignende Hjælp

som efter Loven om Alderdomsunderstøttelse, vilde jeg ikke være i Tvivl om, at man kunde lægge denne Byrde over paa det offentlige. Det vilde antagelig dreje sig om et Par Mill. Kr. om Aaret, og selv om Statens og Kommunernes Budgetter er bleven noget anspændt i den senere Tid, fik man vel Raad dertil, og man havde da et ganske vel afrundet System af Forsikring og Forsørgelse. Men da man vanskelig kan undgaa at røre ved Bestemmelserne om Understøttelse over 60 Aars Alderen, kommer man uvilkaarlig til en betydelig Forøgelse af Byrden. Krav om rigeligere Alderdomsunderstøttelse vil ganske naturlig komme stærkere og stærkere frem i vort Samfund.

Her staar da to Standpunkter lige overfor hinanden. Begge Parter er klare over, at man ikke bør rokke ved Principet for Alderdomsunderstøttelsen. Kun hævdes det af mange, at Aldersgrænsen bør sættes op, saaledes som jeg antydede før; i vore Dage med den uanede Forlængelse af Middellevetiden er det tidlig at lægge op ved 60 Aars Alderen.

Den ene Part hævder, at man efterhaanden bør naa hen til, at hver enkelt selv bidrager med til Forsørgelsen, forat man saaledes kan naa til en fyldigere Indtægt, fra anden Side kræver man, at Byrden helt og holdent skal lægges over paa Samfundet, idet den altsaa paa en eller anden Maade gennem Beskatningen maa væltes over paa de enkelte Medlemmer af Samfundet.

Det er den førstnævnte Vej man er gaaet i Sverige ved den „Lag om allmän pensionsförsäkring“, der traadte i Kraft 1. Januar 1914. Efter denne Ordning skal enhver Mand eller Kvinde i 16 til 66 Aarene

aa­rlig udrede mellem 3 og 13 Kr., alt efter Indtægten; der opnaas da ved Invaliditetens Indtræden en saakaldt Afgiftspension af 30 % af de erlagte Afgifter for Mænd og 24 % for Kvinder, hvortil endvidere det offentlige yder et Pensionstillæg til de mindst bemidlede Invalider. Afgifterne indeholdes i Skatterne.

Ogsaa i Norge er man inde paa Forsikringstanken. Flertallet i den nedsatte Kommission afgav Betænkning i 1912. Forslaget gik ud paa, at der paalægges alle mellem 16 og 66 Aar Bidragspligt, i Forhold til Skatteindtægt og Formue. Desuden har Personer med en vis Skatteindtægt, hvis Indskudspligt er ophørt, samt forskellige Selskaber, Boer og Foreninger Pligt til at gøre visse Indskud, som Vederlag for de ved Forsikringen bevirkede Besparelser i offentlig eller privat Forsørgelse af Invalider, og endelig skal Kommunen tilskyde 25 Kr. for hver Invaliddepension. Mindretallet holder ligeledes paa Forsikring, men med andre Satser og med et Tillæg baade af Stat og Kommune.

I den danske Invaliditetskommission krævede Flertallet ligeledes Forsikring, dog vilde man indskrænke Bidragspligten til en kortere Aarrække, idet man mente, at Byrden vilde være lettest at bære i de unge Aar, f. Eks. fra 18 til 33 Aar. Det kan iøvrigt være Genstand for Tvivl, om det ikke er rigtigere at udstrække Betalingsperioden til en længere Aarrække. Til Oplysning om, hvad der kan opnaas, skal jeg anføre nogle enkelte Tal. Efter det statistiske Grundlag, man havde til Raadighed, vilde en Forsikring mod Invaliditet kombineret med en Alderdomsforsørgelse fra 65 Aars Alderen, paa 100 Kr. aa­rlig, for Mænd i 18 Aars Alderen, en Gang for alle koste 143 Kr., for

Kvinder 185 Kr. Den aarlige Præmie i 18 Aars Alderen vilde være henholdsvis 13 og 16 Kr., naar Præmiebetalingen skal ophøre efter 15 Aars Forløb, og henholdsvis 7 og 9 Kr., hvis Bidragspligten skal høre op ved 60 Aars Alderen. Af disse Bidrag vil den ringeste Del medgaa til Invaliderenten inden 65 Aars Alderen, for Mænd saaledes omtrent $\frac{9}{10}$. De anførte Tal vil hjælpe til Overblik over de Forslag, der kom frem i Kommissionen.

Det foreslaas nu, at Forsikringspræmien skal udgøre 24 Kr. aarlig fra 18 til 33 Aars Alderen, den skal opkræves af Kommunerne, eventuelt sammen med Kommuneskatterne; for denne Opkrævning tænker man sig, at Kommunen skulde have $1\frac{1}{2}$ % af det opkrævede.

Man foreslaar oprettet en Rigsforsikringsanstalt, hvis Drift bæres af Statskassen. Den skal ved indtrædende Invaliditet yde 190 Kr. aarlig for Mænd, 150 for Kvinder. Som Betingelse for Opnaelse af Invaliditetsrenten kræves 65 Aars Alderen eller Nedsættelse af Arbejdsevnen til $\frac{1}{3}$. Rentenydere, der ikke er ansat til Indkomst- eller Formueskat til Staten, har Ret til en Forhøjelse fra det offentlige, nemlig 110 Kr. for Mænd, 150 for Kvinder, hvorved man altsaa kommer op paa 300 Kr. Tilskudet skal bæres halvt af Staten, halvt af Kommunen. Kommunalbestyrelsen skal kunne forhøje det offentliges Tilskud indenfor visse Grænser, saa at enlige Personer kommer op paa en Indtægt af højst 500 Kr. i København, 450 i Købstæderne og 400 paa Landet, Ægtepar paa højst 850 Kr., 750 og 675. Det kan iøvrigt være tvivlsomt, om man i Længden kan opretholde denne Skala efter Bopæl; jo mere den økonomiske Udvikling skrider

frem, vil sikkert Forskellen mellem By og Land i mangfoldige Retninger udviskes; men det er i alt Fald i denne Sammenhæng af mindre væsentlig Betydning.

Udgiften til denne Foranstaltning vil aabenbart i høj Grad bero paa, hvorledes man haandhæver den. Med Folketallet i 1911 som Udgangspunkt, og under Hensyntagen til, hvad man véd om Indtægternes Fordeling, er man kommen til 16½ Mill. Kr. som Minimum, 35 Mill. som Maksimum. Man kommer maaske Sandheden nærmest ved at tænke sig Gennemsnitstilskudet for Mænd som 200 Kr., for Kvinder som 150, det vil give 21 Mill. I dette Beløb maa der fradrages, hvad der nu medgaar til Alderdomsunderstøttelse og til Fattighjælp til Invalidere (det sidste vistnok $\frac{3}{4}$ Mill. aarlig). Paa den anden Side er der ikke medregnet, hvad der opnaas for de 16½ Mill. Kr., de forsikringspligtige aarlig kommer til at bidrage i Præmie.

Forslaget betegner altsaa en væsentlig Forøgelse af det offentlige Byrde, og samtidig en forholdsvis større Forøgelse af de forsikredes Ydelser, saaledes at nu det offentlige og de forsikredes Bidrag til Socialforsikringen omtrent bliver lige store.

Hele denne Ordning er imidlertid bestemt for de kommende Slægter. Forsikringen skal nemlig kun omfatte dem, der er 18 Aar eller derunder, idet de medtages efterhaanden som de overskrider 18 Aars Alderen; de, der ved Lovens Ikrafttræden er over denne Alder, er altsaa uberørte af Invaliditetsforsikringen. Da nu Invaliditeten er sjelden i de yngre Aldre, vil der gaa en lang Række af Aar, inden der bliver Tale om væsentlige Byrder for det offentlige til denne Ordning.

Men for alle dem, der ikke er forsikrede, vedbliver den gamle Ordning at gælde med dens Byrder for det offentlige. Kommissionens Flertal foreslaar imidlertid som Overgangsbestemmelse, at alle nuværende Invalidere under 60 Aar skal have Understøttelse efter de i Fattiglovens § 61 fastsatte Regler, altsaa uden Fattighjælps Virkning, Udgiften hertil for Statskassen vilde vistnok blive c. 2 Mill. Kr. aarlig. Dette er altsaa den Merudgift, som Statskassen vilde faa i de første Aaringer, efter at Ordningen var traadt i Kraft.

Et Mindretal af Kommissionen foreslaar en anden Ordning, der dog ikke i Grundprinciperne afviger fra den her skitserede. Man bibeholder den obligatoriske Forsikringspræmie, men vil have den anvendt til Indkøb af en Alderdomslivrente fra 66 Aars Alderen, denne kan saa blive betydelig større end efter det andet Forslag, men der bliver saa et tomt Rum inden 60 Aarsalderen, som det maa være det offentliges Sag at udfylde ved en Invalideunderstøttelse.

Ligeoverfor disse to Forslag staar nu et af et Mindretal stillet Forslag om blot at ændre Alderdomsunderstøttelsesloven saaledes, at den kommer til at omfatte Invaliderne. Ligesom efter Fler­ talsforslaget skal der i hvert Fald ydes trængende over 65 Aars Alderen en Understøttelse, medens der for yngre Invaliders Vedkommende maa foretages Lægeundersøgelse, før Understøttelse kan bevilges. Denne Understøttelse maa ikke bringe Indtægten op over en vis Grænse: Maksimum bliver for enlige Personer i København, Købstæderne og Landdistrikterne 400, 350 og 300 Kr., for Ægtepar 500, 450 og 400 Kr.

Udgifterne til dette System anslaaes til $16\frac{1}{2}$ Mill. Kr. aarlig, forsaavidt Understøttelsens Gennemsnitsbeløb bliver som ved Alderdomsunderstøttelsen i 1911; det bliver altsaa nogle Millioner mere, end der nu udgives. Maksimalsatserne vilde give en Udgift af c. $29\frac{1}{2}$ Mill. aarlig.

Forskellen mellem de to Systemer er altsaa, hvad den aarlige Byrde for det offentlige angaar, i hvert Fald i Begyndelsen ikke særlig stor, idet Overgangstiden i Flertallets Forslag i det hele svarer til Mindretallets straks begyndende Ordning. Forskellen for de forsikredes Vedkommende beror paa, at der efter Flertallets Forslag efterhaanden indtræder Pligt til at betale Præmie, at der opnaas en Indtægt af 190, henholdsvis 150 Kr. for alle Individier, enten de er rige eller fattige, og at derved i det hele den opnaaede Indtægt for Invaliderne bliver højere.

Som et Led i begge Systemer tænker man sig en Række Bestemmelser udførte angaaende Helbredelsesforanstaltninger. Det er bekendt, hvor megen Vægt man i Tilslutning til Invaliditetsordningen i Tyskland har lagt paa Oprettelse af Sanatorier til Forebyggelse af Invaliditet; der er derved sikkert udrettet ikke saa lidt, navnlig til Bekæmpelse af Tuberkulose. Man tænker sig, at de paagældende under visse Betingelser skal underkaste sig fornøden Kur og Pleje uden Udgift for dem selv.

Saaledes er Hovedtrækkene i de Resultater, Invaliditetskommissionen er kommen til. To Principer staar altsaa ligeoverfor hinanden, dog fremgaar det af det udviklede, at de to Parter kan følges ad et Stykke af Vejen. Man kunde i Virkeligheden have sam-

arbejdet Forslagene saaledes, at alle Bestemmelser om Understøttelse blev fælles, medens man som et Tillæg indførte Flertalsforslaget om Rigsforsikringsanstalten med Forsikringspligt for alle og med en efter Præmien beregnet Invaliditetsrente for enhver forsikret, hvis Arbejdsevne blev nedsat til $\frac{1}{3}$.

Hvilken Opfattelse der sejrer, vil det ikke være let at forudse. Faar vi gode økonomiske Kaar her i Landet, saa at Pengene flyder villig ind i Statskassen, er det maaske Understøttelsesprincippet, der vil have størst Chance for at sejre, selv om man saa kan sige til Forsvar for Forsikringsprincippet, at der vil være større Evne til at bære Forsikringspræmierne.

Tager Lovgivningsmagten om kortere eller længere Tid for Alvor fat paa Spørgsmaalet, vil man vel næppe uden videre bruge Flertals- eller Mindretalsforslaget i Kommissionsbetænkningen. En saa vidtrækkende Opgave kan i og for sig godt lægge Beslag paa to Kommissioner. Men i hvert Fald haaber jeg, at en kommende Behandling af dette store og vigtige Spørgsmaal vil kunne drage nogen Nytte af Betænkningen, saa at den nu afgaaede Kommissions 11aarige Arbejde vil vise sig ikke at være helt forgæves.
